

Projekt M17

Co? Kto?

- M17 jest nowym trybem łączności cyfrowej, do pracy na pasmach VHF, UHF i wyższych
- Projekt został zapoczątkowany przez Wojtka SP5WWP w roku 2019

Dlaczego?

- Koder głosu AMBE jest chroniony patentem
- AMBE nie ma otwartego kodu

Dlaczego?

- Nikt nie powinien zarabiać na rozwiązaniach stosowanych w krótkofalarstwie
- Krótkofalarstwo powinno bazować na otwartoźródłowych rozwiązaniach

Rozwiązanie

 Projekt M17 – nowy tryb łączności cyfrowej z otwartą specyfikacją i otwartoźródłowym kodekiem

Codec2

- Jakość głosu lepsza od AMBE (DMR, Fusion, D-STAR)
- Otwarty, darmowy i dostępny dla każdego kod źródłowy
- Autorem jest David Rowe, krótkofalowiec (VK5DGR)

	DMR	TETRA	M17
Modulacja	4FSK	π/4-DQPSK	4FSK
Szerokość kan.	12,5 kHz	25 kHz	9 kHz
Wokoder	AMBE (opatentowany)	ACELP	Codec2 (otwartoźródł.)
Szyfrowanie	Możliwe	Możliwe	Możliwe
Przepustowość	9,6 kbps	36 kbps	9,6 kbps
Dostęp	TDMA - 2 szczeliny	TDMA – 4 szczeliny	FDMA
Zawartość ramki	Głos (+dane)	Głos (+dane)	Głos (+dane)
Ocena wokodera	Niska	Wysoka	Wysoka

Po co nowy tryb?

- Nie wprowadzamy fragmentacji w ramach żadnego istniejącego standardu
- Każdy nadal ma możliwość wybrać tryb w jakim pracuje

Reflektory

 Reflektory pełnią funkcję "węzłów" łączących przemienniki, użytkowników, punkty dostępowe itd.

OpenRTX

- Projekt towarzyszący mający na celu przygotowanie otwartego i darmowego oprogramowania (firmware) na radia dostępne na rynku (TYT MD-380, FT-3D)
- Szansa na implementację M17 w radiach ręcznych

OpenRTX

- Tryb M17 może być uruchomiony na MD-380 poprzez drobną modyfikację i zmiane firmware
- Bardzo prosta procedura opisana ze zdjęciami na <u>openrtx.org</u>

Odbiór M17

- W czerwcu 2021 powstał w Polsce pierwszy beacon M17 - SR5MS, lokalizacja: Nowy Dwór Mazowiecki, 35km od Warszawy
- Odbiór możliwy za pomocą OpenWebRX lub prostego odbiornika RTL-SDR

Odbiór M17

 Dekodowanie możliwe jest na Linuxie przy użyciu RTL-SDR – opis dostępny na forum SP7PKI

73!